

Повна назва: Педагогіка вищої школи**Статус:** Нормативна**Мета:** розробка шляхів удосконалення процесу підготовки кваліфікованих фахівців на основі дослідження закономірностей розвитку, навчання і виховання студентів у вищому навчальному закладі.**Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:**

Тематичний план дисципліни «Педагогіка вищої школи» складається з двох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі форми навчання:

1) лекційні заняття, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади; заняття проводяться з використанням технічних засобів;

2) семінарські заняття, що передбачають підготовку теоретичних та практичних питань з особливостей педагогічного процесу у вищій школі та їх обговорення в аудиторії;

3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Методи навчання

За джерелами знань:

словесні – розповідь, пояснення, лекція, бесіда, дискусія;

наочні – спостереження, ілюстрація, демонстрація;

практичні – вправи, завдання, рішення ситуаційних задач, круглий стіл, інсценування, ділова гра.

За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, проблемні, частково-пошукові.

Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин				
			Аудиторні				Самостійна робота студента
			лекційні	семінарські	практичні	лабораторні	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи педагогіки вищої школи							
1	Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи	8	2	2			2
2	Методологія педагогіки ВШ, методи науково-педагогічних досліджень	8	2	2			2
3	Дидактика ВШ як педагогічна теорія	13	4	4			5
4	Науково-дослідна робота студентів як складова фахової підготовки	8	2	2			4
5	Організація зміст і планування навчального процесу у вищій школі	9	2	2			5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Основні психолого-педагогічні засади підготовки майбутнього викладача ВНЗ							
6	Особливості праці викладача ВШ	6	2	2			2
7	Педагогічна культура викладача вищої школи	8	2	2			4
8	Основи виховної роботи зі студентами	12	4	4			4
9	Управління вищим навчальним закладом	6	2	2			2
10	Університети як центри розвитку вищої освіти в Україні	6	2	2			2
11	Система вищої педагогічної освіти за кордоном	6	2	2			2
12	Інноваційні тенденції розвитку сучасної вищої освіти	6	2	2			2
Всього		90	28	28			34

Знання та навички:

після вивчення курсу студенти повинні знати:

- сутність та своєрідність навчально-виховного процесу у вищій школі;

- тенденції та особливості розвитку системи вищої освіти в Україні та зарубіжних країнах;
- суперечності, психічні функції, особливості розвитку молодшої людини студентського віку;
- структуру, психолого-педагогічні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- критерії відбору, принципи структурування змісту навчального курсу у вищій школі;
- сучасні інтерактивні методи навчання студентів;
- форми організації навчання студентів;
- норми, критерії оцінювання знань, умінь студентів, повідомлення їм та отримання від них зворотного зв'язку;
- сутність, особливості, методи, прийоми виховання студентів;
- педагогічні уміння діяльності викладача вищої школи;
- особливості вербальної та невербальної поведінки викладача;
- сутність, напрями, організації спілкування зі студентами;
- етапи, способи розв'язання конфліктів зі студентами;
- шляхи, умови формування студентської спільноти;
- методи науково-педагогічних досліджень.

На основі цих знань повинні бути сформовані уміння:

- постановки навчальної мети, відбору, структурування змісту лекцій, практично-семінарських занять;
- розвитку інтересу та особистісного ставлення студентів до змісту навчальної дисципліни;
- складання навчальної програми з дисципліни;
- застосування методів, прийомів організації навчально-пізнавальної діяльності студентів (бесіди, діалогу, дискусії, мозкової атаки, сюжетно-рольової гри, роботи в групах тощо);
- планування структури, змісту, процесу організації лекції, практично-семінарського заняття;
- застосування методів, прийомів організації виховного впливу на студентів;
- організації спілкування зі студентами у навчальний та поза навчальний час;
- організації, саморегуляції, невербальної поведінки у процесі спілкування зі студентами;
- розв'язання педагогічних конфліктів у різних ситуаціях;
- застосування методів науково-педагогічного дослідження під час роботи зі студентами;

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3 кредитів ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: поточне опитування, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, захист рефератів, творчих робіт; виконання

модульних і комплексних контрольних робіт; перевірка конспектів лекцій, планів-конспектів семінарських занять, першоджерел.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних робіт, надання відповідей біля дошки, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань. Підсумковий контроль з дисципліни «Педагогіка вищої школи» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Оцінювання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Опитування на сем. заняттях	5	14	70
Індивідуальне науково-дослідне завдання	10	1	10
Виконання письмової самостійної роботи	10	1	10
Загальна кількість балів			90
Іспит			10
Всього за триместр			100

Викладач:

Сургова Світлана Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, управління і педагогіки ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 18 років. Кількість виданих наукових праць – більше 30. В 2012 році захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата наук зі спеціальності 13.00.05 – Соціальна педагогіка. Тема дисертації: «Формування готовності до превентивної діяльності майбутніх соціальних працівників у ВНЗ»

Сфера наукових інтересів – використання методів превентивної педагогіки в системі підготовки майбутніх соціальних працівників, технології вищої педагогічної школи.

Повна назва: Управління та супервізія в соціальній роботі

Статус: Вибіркова

Мета: формування системи знань про управлінську та супервізорську діяльність, набуття практичних навичок проведення супервізії, ділового спілкування в управлінні, отримання певного досвіду застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних професійних завдань у соціальній сфері; розробка шляхів підвищення ефективності і якості життєдіяльності організаційних систем в соціальній сфері.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

Тематичний план дисципліни «Управління та супервізія в соціальній роботі» складається з двох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи навчання:

1) лекційні заняття, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади; заняття проводяться з використанням технічних засобів;

2) семінарські заняття, що передбачають підготовку теоретичних та практичних питань з супервізорських форм, та їх обговорення в аудиторії;

3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять

Методи навчання

За джерелами знань: словесні – розповідь, пояснення, лекція, бесіда, дискусія; наочні – спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні – вправи, завдання, круглий стіл, ділова гра.

За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, проблемні, частково-пошукові.

Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин				
			Аудиторні				Самостійна робота студента
			лекційні	семінарські	практичні	лабораторні	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Процес управління в соціальній роботі							
1	Сучасні підходи до розуміння управління в соціальній роботі	12	2	2			8
2	Сутність і структура управління в соціальній роботі	10	-	2			8
3	Закони і закономірності управління	10	2	-			8
4	Принципи управління в соціальній роботі.	10	2	-			8
5	Функції і методи управління в соціальній роботі.	10	2	-			8
6	Менеджмент соціальної роботи як механізм реалізації соціальної політики.	10	2	-			8
7	Кадровий потенціал менеджменту соціальної роботи	10	2	-			8
8	Управлінські технології в системі менеджменту соціальної роботи.	12	2	2			8
9	Самоменеджмент як модель саморозвитку менеджерів соціальної роботи.	10	-	2			8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Супервізія в соціальній роботі							
10	Супервізія в соціальній роботі.	12	2	2			8
11	Супервізорські стилі, фокуси та форми.	10	2	-			8
12	Супервізорські моделі.	12	2	2			8
13	Фактори супервізії	10	2	-			8
14	Навчання та розвиток в супервізії соціальної роботи.	12	2	2			8
15	Процес становлення супервізора.	10	2	-			8
16	Практикум. Вплив супервізора на результат супервізії.	10	2	-			8
Всього		170	28	14			108

Знання та навички: студенти повинні

знати:

- особливості управління в організації;
- основні етапи прийняття управлінських рішень керівником та чинники, які впливають на процес прийняття управлінських рішень;
- особливості різних стилів керівництва та їх ефективність;
- умови забезпечення позитивної мотивації працівників;
- основні чинники становлення сприятливого клімату в організації;
- закономірності ефективної комунікації в організації;
- основні напрямки управління в організації;
- складові професій: базові цінності, етичні та юридичні принципи супервізії в соціальній роботі, знання та вміння/навички

вміти:

- використовувати психологічні закономірності управління для аналізу конкретних управлінських ситуацій;
- використовувати різні методи діагностичної роботи для вивчення психологічних проблем управління;
- застосовувати методи активного соціально-психологічного навчання;
- визначати причини виникнення конфліктів в організаціях, способи поведінки в конфлікті та особливості його попередження.
- інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід;
- реалізовувати професійні цінності на практиці;
- користуватися етичними принципами, кодексом соціального працівника;

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 170 години / 5 кредитів ECTS.

Види робіт: Контроль знань студентів відбувається за допомогою поточного опитування, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, виконання модульних та комплексних контрольних робіт, написання наукових статей, іспиту.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних робіт, надання відповідей біля дошки, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань. Підсумковий контроль з дисципліни «Управління та супервізія в соціальній роботі» проводиться відповідно до

навчального плану у вигляді іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Оцінювання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Доповідь на сем. заняттях	5	1	5
Опитування на сем. заняттях	5	7	35
Творчо-пошукова робота	10	1	10
Виконання письмової самостійної роботи	10	1	10
Загальна кількість балів			60
Іспит			40
Всього за триместр			100

Викладач: Сургова Світлана Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, управління і педагогіки ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 18 років. Кількість виданих наукових праць – більше 30. В 2012 році захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата наук зі спеціальності 13.00.05 – Соціальна педагогіка. Тема дисертації: «Формування готовності до превентивної діяльності майбутніх соціальних працівників у ВНЗ»

Сфера наукових інтересів – використання методів превентивної педагогіки в системі підготовки майбутніх соціальних працівників, технології вищої педагогічної школи.